

# Democratie of dictatuur?

## Korte omschrijving

---

De leerlingen gaan aan de slag met kenmerken van democratie en dictatuur. Door deze kenmerken aan verschillende landen te koppelen, leren ze wat deze kenmerken zijn en zullen ze deze gaan herkennen.

## Duur

---

20 minuten

## Doelgroep

---

Vmbo basis/kader, vmbo gl/tl, mbo

## Leerdoelen

---

Leerlingen kunnen 5 kenmerken noemen waarin een democratie zich van een dictatuur onderscheidt.

## Benodigheden

---

Per tweetal één werkblad of als je de leerlingen individueel laat werken voor iedere leerling één werkblad.

## Stap voor stap

---

1. Verdeel de klas in tweetallen. Deel het werkblad uit.
2. Leg de opdracht uit. Op de voorkant van het werkblad staan vijf kenmerken van een democratie en vijf kenmerken van een dictatuur. Op de achterkant staan tien casussen over verschillende landen. Vraag de leerlingen om op basis van de casus, per land in te vullen of dit land een democratie of een dictatuur is en aan de hand van kenmerk ze dat kunnen zien.
3. Kijk de opdracht klassikaal na. Vraag telkens een ander groepje om het gegeven antwoord hardop voor te lezen.

4. Bespreek tot slot klassikaal de volgende vragen:
  - a. Waaraan kun je zien dat Nederland een democratie is?
  - b. Stel je voor dat je in een dictatuur zou wonen, wat zou er dan in jouw leven veranderen?

## Antwoordenmodel

---

1. **Rusland:** dictatuur  
Meningsuiting en/of rechtspraak: Olga wordt opgepakt vanwege haar mening en heeft daarna geen recht op een eerlijk proces.
2. **Verenigde Staten:** democratie<sup>1</sup>  
Overheid: Emily heeft de mogelijkheid om een gemeente (een overheidsorgaan) aan te klagen omdat zij in de veronderstelling is dat de gemeente iets doet wat niet mag.
3. **Zwitserland:** democratie  
Verkiezingen en/of macht: Luca mag tijdens een verkiezing stemmen over een nieuwe wet, net zoals alle andere burgers in Zwitserland.
4. **Cuba:** dictatuur  
Meningsuiting en/of overheid: Carlos loopt het risico om zomaar gearresteerd te worden door de politie als hij een mening geeft die de overheid niet aan staat.
5. **Saoedi-Arabië:** dictatuur  
Macht: In het land van Ahmed is niet het volk, maar de koning en zijn familie de baas.
6. **Nederland:** democratie  
Meningsuiting: Sanne mag in Nederland haar mening over de minister-president geven zonder het risico te lopen hiervoor gestraft te worden.
7. **België:** democratie  
Verkiezingen en/of macht: In het land van Sofie kunnen burgers een politieke partij oprichten en meedoen aan de verkiezingen.
8. **Noord-Korea:** dictatuur  
Verkiezingen en macht: Min-jun woont in een land waar één leider de baas is en kan tijdens verkiezingen niet zonder gevaar te lopen tegen deze leider stemmen.
9. **China:** dictatuur

---

<sup>1</sup> In het huidige politieke klimaat van de Verenigde Staten staat de democratie onder steeds meer druk. Ondanks dat het land nog democratische kenmerken heeft, voldoet het volgens experts aan steeds meer kenmerken van een dictatuur. Voor meer informatie zie: [Onderzoekers: 'VS glijdt in rap tempo af naar autocratie'](#)

Overheid: Wei woont in een land waar de overheid geen rekening hoeft te houden met burgers en zomaar besluiten kan nemen die grote gevolgen voor mensen hebben.

10. **Groot-Brittannië:** democratie

Rechtspraak: James heeft in zijn land recht op een eerlijk proces, zelfs als hij (per ongeluk) bij een belangrijk persoon binnen de overheid schade heeft aangericht.